

Dia Mundial del Cor, 29 de setembre

L'Hospital del Mar crea la primera unitat de Cardio-oncologia de Catalunya

- ***Els diversos tractaments que reben aquests pacients poden tenir efectes sobre el múscul cardíac i provocar problemes a llarg termini***
- ***La detecció precoç dels factors de risc permet ajustar el tractament o buscar una alternativa eficaç i sense efectes cardiovasculars***
- ***Professionals dels serveis de Cardiologia, Oncologia Mèdica, Oncologia Radioteràpica i Hematologia col·laboren en la prevenció del risc cardiovascular en pacients oncològics***

Barcelona, 27 de setembre de 2018. – L'Hospital del Mar és el primer centre català en posar en marxa una **Unitat Funcional de Cardio-oncologia** per fer el seguiment dels pacients oncològics amb **risc cardiovascular**. La nova unitat, en marxa des de fa gairebé dos anys, està formada per professionals dels serveis de Cardiologia (la Dra. Laia Belarte i la Dra. Mireia Ble), Oncologia Mèdica (la Dra. Sònia Servitja i la Dra. Tamara Martos), Oncologia Radioteràpica (la Dra. Palmira Foro i el Dr. Xavier Sanz) i Hematologia (el Dr. Antonio Salar i la Dra. Eva Gimeno). Els seus objectius fonamentals són el control dels factors de risc cardiovascular, detectar el dany cardíac secundari de forma precoç i iniciar el tractament cardíac per aconseguir que el cor es recuperi del possible dany rebut pels tractaments utilitzats contra el càncer. En aquest sentit, el Dr. Salar, cap de secció d'Hematologia, explica que la unitat neix ***"ja que davant el creixement del nombre de pacients amb limfoma candidats a rebre tractament potencialment curatiu i l'increment de la seva supervivència, es va detectar la necessitat d'establir una relació més dinàmica i fluida entre els hematòlegs i els cardiólegs per a un maneig més personalitzat d'aquests pacients"***, una relació que també s'ha estès a Oncologia Mèdica i a Oncologia Radioteràpica.

En aquest sentit, els problemes cardiovasculars en aquest tipus de malalts han crescut amb l'increment de l'índex de supervivència assolit en la lluita contra el càncer. Segons apunta la Dra. Laia Belarte, adjunta del Servei de Cardiologia, ***"la supervivència s'ha incrementat i ja veiem pacients supervivents que tenen malalties greus d'alta mortalitat, igual a la de la malaltia oncològica"***. Fins fa pocs anys, no es treballava en la seva prevenció i els tractaments només se centraven a intentar allargar la supervivència d'aquestes persones davant el càncer i s'entien els efectes cardiovasculars com a inevitables. Ara, però, ha quedat demostrat que actuar de forma precoç permet evitar-los sense afectar l'eficàcia del tractament oncològic. Aquesta actuació s'ha vist recentment reforçada per un [estudi internacional](#) liderat per l'Hospital Universitari de Bellvitge i l'Hospital Johns Hopkins de Baltimore, als Estats Units.

Tractaments amb una alta toxicitat cardíaca

Alguns dels tractaments que s'utilitzen contra el càncer poden tenir efectes adversos sobre el cor. És el cas de la radioteràpia en el càncer de mama, que quan s'ha d'aplicar a la mama esquerra pot afectar el teixit cardíac, el d'un dels fàrmacs utilitzats com a base de tractament en pacients amb limfoma i càncer de mama precoç, les antraciclinaes, o el trastuzumab, una teràpia dirigida en el càncer de mama Her2 positiu que té com a efecte secundari la cardiotoxicitat.

En aquests casos, la Dra. Belarte destaca que ***"un bon protocol d'actuació i prevenció permet millorar el pronòstic dels pacients, permetent aplicar el tractament complet en dosis òptimes"***. Per aquest motiu, tots els pacients que han de rebre un tractament cardiotòxic, així com les malaltes amb neoplàsia de mama, es deriven a la Unitat de Cardio-oncologia per a realitzar proves diagnòstiques destinades a detectar problemes cardíacs de base. En aquest sentit, la creació de la unitat ha permès habilitar un circuit ràpid per a derivar els malalts oncològics amb sospita de risc cardiovascular i que se'ls realitzin les proves que permeten

fer un diagnòstic precoç. Això permet mantenir les dosis dels tractaments oncològics, minimitzant els riscos de provocar efectes adversos. La Dra. Sònia Servitja i la Dra. Tamara Martos, del Servei d'Oncologia Mèdica, asseguren que **"la col·laboració i la valoració multidisciplinària d'aquests pacients ha millorat indubtablement la qualitat assistencial que oferim als nostres pacients. Permet mantenir o indicar tractaments onco-específics en pacients amb risc de presentar cardiotoxicitat, així com la prevenció de toxicitats a llarg termini"**. A la vegada, el Dr. Antonio Salar i la Dra. Eva Gimeno, d'Hematologia, destaquen que **"estem treballant per identificar biomarcadors que ens permetin identificar de forma precoç els pacients amb més risc de toxicitat cardíaca per antraciclins. La nostra intenció és realitzar un seguiment individual segons el risc i poder-nos anticipar amb mesures tant de reducció de factors de risc cardiovascular com farmacològiques abans que s'hagi produït una lesió irreversible"**.

En el cas de la radioteràpia, es treballa per reduir la dosi de radiació, efectuant les sessions utilitzant la tècnica anomenada d'inspiració profunda, que minimitza la dosi que arriba al múscul cardíac. El Dr. Xavier Sanz, adjunt del Servei d'Oncologia Radioteràpica, ressalta que així **"s'adapta la dosi de radiació per protegir els teixits sans i optimitzar el tractament"**.

A la vegada, la [radioteràpia intraoperatòria](#), que s'aplica a l'Hospital del Mar des del passat mes de juny, també permet reduir l'exposició de les pacients amb càncer de mama.

Es calcula que entre un 3 i un 20% dels malalts que reben teràpia oncològica poden desenvolupar problemes cardíacs. En els menys de dos anys de treball de la unitat ja s'ha derivat a cardiologia un centenar de pacients oncològics amb sospita de possible patologia cardíaca de base, casos en els quals s'ha pogut adaptar el tractament per evitar afectacions al cor.

Més informació

Departament de Comunicació de l'Hospital del Mar. Tel. 932483537.
dcollantes@hospitaldelmar.cat / comunicacio@hospitaldelmar.cat